

Pohled do historie chovu cane corso

Všimli jste si, že tento měsíc u nás patří asi nejznámějšímu molossoidnímu plemeni, kterým je impozantní cane corso? Trochu jsme vás s ním seznámili již prostřednictvím portrétu, ale tentokrát bychom vás rádi pozvali alespoň na skok do jeho bohaté historie.

RNDr. Evžen Korec, CSc. 8.3.2021 [Historie chovu](#)

Cane corso patří mezi molossoidní plemena, anglicky molossus nebo též molossers dogs. Toto plemeno bylo pojmenováno podle Molossů, starověkého řeckého kmene, o kterém víme, že choval mohutné psy jako své strážce.

V dobách, kdy byla římská říše, která okupovala řecké ostrovy, na vrcholu, přivedly legie molossoidní psy do Itálie a přijaly plemeno za své. Potomci těchto psů, tehdy označování jako canis pugnax, byli předchůdci dnešního cane corso a jeho mohutnějšího příbuzného neapolského mastina. Ale vezmeme to hezky od začátku.

Mezopotámie, tam to všechno začalo

Terakotový pes molossoidního typu z období 2000 let př. n. l. vystavený v Metropolitním muzeu umění v New Yorku

První dochovanou zmínkou o psech typu cane corso je terakotový pes z doby cca 2 000 let př. n. l. Jde o artefakt pocházející z oblasti Ninive, starověkého asyrského města na břehu řeky Tigris, vykazující jasné známky psa molossoidního typu. Aktuálně se nachází v Metropolitním muzeu umění v New Yorku.

Další velmi podobná zmínka pochází z doby cca 850 let př. n. l., také z oblasti Ninive. Opět jde o terakotového psa molossoidního typu, který je vystaven v Britském muzeu v Londýně.

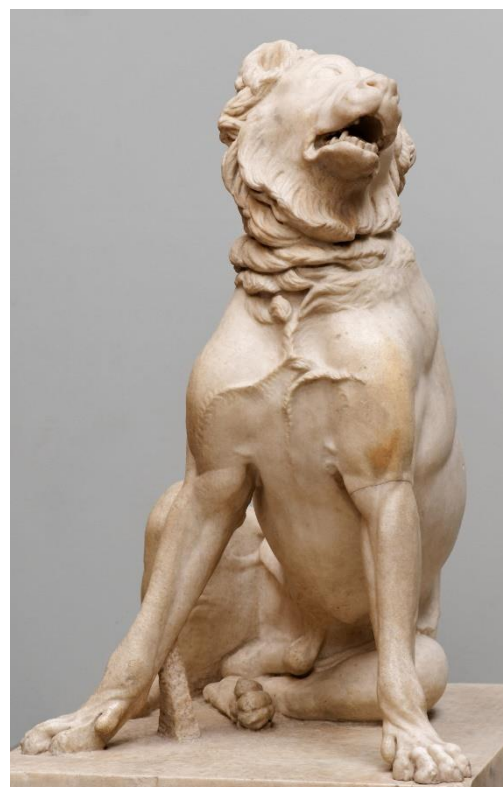
Na stejném místě se nachází také římská kopie helénského bronzového originálu psa s prvky molossoidního plemene zvaná Jennings Dog. Originál pochází pravděpodobně z 2. století př. n. l. (Obr. č. 2).

Alexandr veliký a Olympias

Z dochovaných záznamů je patrné, že plemeno typu canis pugnax využíval při svých taženích také sám Alexandr Veliký. Jeho matka Olympias totiž pocházela z Épeiru, tedy z oblasti, která je kolébkou těchto psů. Olympias byla navíc princeznou z kmene Molossů, kmene, po kterém jsou tato plemena pojmenována. Sám Alexandr Veliký také vlastnil psa. Po jeho boku se na dochovaných artefaktech objevuje pes molossoidního typu. Znamé je dokonce jeho jméno – Peritas. O Peritasovi existuje několik mýtů a příběhů – o tom, jak bojoval se slony a lvy, jak při několika příležitostech zachránil Alexandru Velikému život nebo jak byl v Indii smrtelně zraněn oštěpem.

Canis pugnax

V dobách říše římské měli molossoidní psi zásadní funkci. Vzhledem k mohutné stavbě těla a ochranné povaze byli nasazováni při válečných taženích římských legií. Právě tehdy se také poprvé objevuje pojmenování canis pugnax. Šlo o skutečné válečné psy. Očekávalo se od nich, že nebudou projevovat žádný strach a budou bojovat proti jakémukoliv soupeři.

Mramorová replika sochy psa molossoidního typu z 2. stol. n. l. zvaná Jennings Dog, vystavená v Britském muzeu v Londýně

Změna oboru

Po rozpadu západořímské říše se museli psi, které do té doby „živil“ boj, začít přizpůsobovat civilním zaměstnáním. V této době začali majitelé molossů své psy mezi sebou odlišovat – na lehkou a těžkou verzi. Lehká verze, nazývaná villatici, byla využívána k lovu a jako výpomoc na farmách, a těžká verze, nazývaná pugnaces, plnila funkci strážce. Zde je poprvé vidět určité odchýlení mezi předky neapolského mastina a předky cane corso. Zatímco neapolský mastin se váže k těžkému archetypu, což byli skutečně obrovští, impozantní a nezastrašitelní psi, cane corso tíhne spíše k lehkému typu, jehož psí představitelé byli obratní, rychlí a opravdu všestranní pro využití na farmě.

Pes ve službách člověka

Jak šel čas, molossoidní psi po celá staletí plnili svou funkci. Byli opravdu nedocenitelným pomocníkem člověka, ať už šlo o hlídání venkovských usedlostí, doprovod farmářů na trhy, hlídání polí nebo lov divoké zvěře. „Plemeno“ si pro své charakteristické vlastnosti oblíbili také někteří panovníci a umělci.

Fontána Diany a Actaeona v Casertě (Karel VII. neapolský král 1735 - 1759)

Takovým příkladem je třeba Karel VII. z dynastie bourbonské. Ten byl v letech 1735 – 1759 neapolským králem a jeho záměrem bylo proměnit okolí svého královského paláce v italské Casertě v kopii Versailles. V Casertě se tedy začala objevovat nejrůznější umělecká díla. Jedním z nich je Fontána Diany a Actaeona, znázorňující mýtus o těchto dvou bájných postavách. Actaeon v něm nechtěně spatří nahou koupající se bohyni Dianu, načež ponížena a rozzuřená Diana promění Actaeona v jelena.

Actaeonova smečka psů tak svého pána již nepoznala a instinktivně jej napadla. Fontána tedy na jedné straně zobrazuje koupající se bohyni Dianu v obklopení svých víl a na straně druhé Actaeona s jelení hlavou, který je napadán svými psy. Pes, který je v díle vyobrazen zcela vlevo, je cane corso, respektive tehdejší verze dnešního plemene cane corso. Charakteristickými znaky je zde zejména hlava s ostrými rysy, kratší čenich a svalnaté tělo.

Za zmínku stojí také jméno Bartolomeo Pinelli – italský rytec, malíř a keramik. Žil mezi lety 1781 – 1835 a sám vlastnil dva psy typu cane corso. Věnoval se sice i zpracování běžných témat, jako jsou římské památky nebo obyvatelé města, avšak velká část jeho děl znázorňovala právě psy typu cane corso. Díky tomu existuje dokonalá ikonografie tohoto plemene.

Nesmíme zapomenout také na amerického herce italského původu Rudolpha Valentina. O něm je známo, že byl velkým milovníkem psů. Takovým nejznámějším psem, který byl po jeho boku vídán nejčastěji, byl dobrman jménem Kabar. Kabar Valentina doprovázel na všech jeho cestách. Byl mu opravdu velkým společníkem. V průběhu svého života

vlastnil Valentino také další plemena – německého ovčáka, irského vlkodava, irského setra, anebo právě dva italské molossoidní psy. Jak se o tomto plemeni vůbec dozvěděl, když v Americe tehdy nebylo ještě známé, natož nějak registrované, je zřejmé. Valentino se narodil ve městě Castellaneta, nacházející se v jihoitalské oblasti Puglia. Právě tato oblast je považována za kolébkou cane corso. Valentino byl tedy jedním z prvních, ne-li úplně prvním majitelem psů cane corso v Americe. Přitom Americkým chovatelským klubem bylo toto plemeno uznáno až v roce 2010.

Zánik plemene?

Od počátku 20. století plemeno postupně zanikalo. V roce 1957 profesor Giovanni Bonatti publikoval článek, kde zmínil jeho možnou záchranu. Malá populace se dochovala jen v jihoitalských oblastech Puglia, Lucania a Sannio. Chov plemene typu cane corso upadal až do roku 1973, kdy profesor Francesco Ballotta a doktor Antonio Morsiani v okolí italské Puglie objevili několik jedinců tohoto plemene. O rok později proběhla výstava ve městě Foggia, kde se prezentovalo pět psů typu cane corso několika zbarvení. Někdy mezi lety 1975 – 1978 kontaktoval doktor Paolo Breber ENCI (Národní italskou asociaci psů) a inicioval oživení chovu cane corso. Podařilo se nalézt devatenáct psů typu cane corso a odchovat sedmnáct štěňat, čímž plemeno zachránili. V roce 1979 pánové Stefano Gandolfi a Luciano Malavasi našli ve městě Puglia další vhodné jedince. Šlo například o feny Brinu a Tipsi a psa Dauna, díky kterým se o rok později podařilo odchovat dalších osmnáct štěňat. Šlo o typově velmi kvalitní jedince. Jedním z nich byl pes Basir, který byl 16. června 1984 prezentován na jedné italské výstavě, kde posloužil jako příklad toho, jakým směrem by se měl chov plemene cane corso v budoucnu ubírat. Stal se tedy jakýmsi vzorovým prototypem plemene.

První popis a standard plemene je na světě

Dne 6. října 1983 byl na základě posouzení dvanácti typických jedinců zpracován první popis plemene. Tento velmi stručný a obecný standard vypracoval doktor Giovanni Ventura, italský veterinární lékař. V tomto roce vznikla společnost SACC, která se v následujících letech snažila cane corso prosadit na evropských výstavách psů. V roce 1987 bylo registrováno již sto jedinců. Vznikl také

první podrobný standard plemene. Zásadní roli při jeho vypracování zde hrál již dříve zmíněný pes Basir a jeho sestra. Pracovali na něm pánové Barbatì, Mentasi, Morsiani, Quadri, Perricone, Vandoni a Ventura.

V roce 1988 se cane corso poprvé oficiálně objevuje v Americe, do té doby bylo plemeno známé víceméně jen v jižní Itálii a bylo považováno za velmi vzácné. Dva roky na to, 25. listopadu 1990, bylo plemeno prezentováno na evropské výstavě ve Veroně, kde byl

zároveň předložen standard plemene ve čtyřech jazycích – v angličtině, němčině, francouzštině a španělštině. V následujících dvou letech bylo na několika dalších italských výstavách prezentováno celkem 563 jedinců z celkových 820 zaregistrovaných. Mezi rozhodčími byl i doktor Antonio Morsiani, který se zasloužil o záchranu cane corso, a doktor Giovanni Ventura, autor prvního stručného standardu plemene.

Cane corso uznáno jako italské národní plemeno

Dne 20. ledna 1994 předsednictvo ENCI, Národní italské asociace psů, oficiálně uznalo cane corso jako národní plemeno. O rok a půl později, 1. července 1995, je na italských výstavách psům cane corso umožněno získat titul CAC (čekatel národního šampiona) a titul šampion Itálie. V roce 1996 začalo ENCI jednat s tehdejšími prezidentem FCI (Mezinárodní kynologická federace) doktorem Hansem Mullerem o mezinárodním uznání plemene. Podařilo se. Dne 12. listopadu 1996 FCI dočasně uznalo cane corso s tím, že jej po deseti letech bude opět hodnotit, zdali je skutečně samostatným, životaschopným a zdravým plemenem.

Založení klubu v ČR

V České republice je prvním milníkem rok 1998, kdy byl založen první specializovaný klub pro chov plemene cane corso – Českomoravský klub Cane Corso (dnes [Cane Corso klub Česká republika](#)). Jeho úkolem je zejména zajištění vhodných podmínek pro chov psů a zvyšování úrovně chovu psů tohoto plemene v souladu s předpisy a řády ČMKU a FCI a také propagace a rozvoj chovu psů plemene cane corso v České republice.

Cane corso uznáno FCI

V roce 2007 bylo cane corso oficiálně a definitivně uznáno FCI. Díky tomu je mu umožněno získávat na mezinárodních výstavách titul CACIB (čekatel mezinárodního šampiona krásy) a následně titul mezinárodní šampion (Interšampion). Cane corso se tak stalo zatím jedním z posledních plemen uznaných FCI. Dne 1. června 2010 bylo plemeno uznáno také AKC (American Kennel Club) spolu s

leonbergerem a islandským ovčákem.

Cane corso pomohlo odhalit nové poznatky ve výzkumu dlouhověkosti

Významným milníkem pro cane corso, z hlediska výzkumu plemene, byl rok 2017, kdy výzkumná skupina kolem [RNDr. Evžena Korce, CSc.](#) poprvé v historii stanovila střední věk dožití psů tohoto plemene. Poprvé u savců byla zjištěna souvislost mezi barvou srsti

a středním věkem dožití. Celá studie byla publikována 13. června 2017 v mezinárodním vědeckém časopise [Open Veterinary Journal](#) a ve vědeckopopulárních článkách [ZDE](#).

Historie plemene je popsána v knize [Chov psů – Příručka zodpovědného chovatele](#).

Cane corso v datech

- 2000 let př. n. l.** V Mezopotámii v oblasti Ninive žili předkové cane corso.
- 850 let př. n. l.** V oblasti Ninive na břehu řeky Tigris stále žijí předkové cane corso.
- Římská říše** Doložen výskyt psa canis pugnax, který byl předkem dnešního cane corso.
- 18. století n. l.** V italské Casertě na dvoře Karla VII. žili předkové cane corso.
- 1. pol. 20. století** Plemeno téměř zaniklo.
- Rok 1973** Profesor Francesco Ballotta a doktor Antonio Morsiani objevili v okolí italské Puglie poslední žijící psy a začíná záchrana plemene.
- Roky 1975 – 1978** Doktor Paolo Breber kontaktoval ENCI (Národní italská asociace psů) a inicioval záchranu plemene.
- Rok 1983** Doktor Giovanni Ventura vypracoval první velmi stručný standard plemene.
V Itálii založena společnost SACC, která se významně zasloužila o záchranu plemene.
- Rok 1984** Na výstavě v Itálii prezentován pes Basir, který se stal vzorem pro standard plemene.
- Rok 1987** Registrováno 100 psů cane corso; vypracován podrobný standard plemene podle vzhledu psa Basira.
- Rok 1988** Plemeno cane corso se poprvé objevuje v Americe.
- Rok 1990** Plemeno prezentováno na evropské výstavě ve Veroně, kde byl předložen standard plemene v angličtině, němčině, francouzštině a španělštině.
- Rok 1994** Předsednictvo ENCI oficiálně uznalo cane corso jako národní italské plemeno.
- Rok 1998** Založen Českomoravský klub Cane Corso – ten v roce 2019 změnil název na [Cane Corso klub ČR](#).
- Rok 2007** Plemeno oficiálně uznáno FCI (Mezinárodní kynologická federace).
- Rok 2010** Plemeno uznáno AKC (Americký Kennel Club)
- Rok 2017** Výzkumná skupina vedená [RNDr. Evženem Korcem, CSc.](#) stanovila střední věk dožití, výzkum plemene cane corso pomohl odhalit souvislost mezi délkou života a zbarvením srsti.

**VÝJIMEČNÉ
KNIHY**
Nyní za akční ceny!

CHCI KNIHU >>

The image shows two book covers. The left cover is titled 'CHOV PSŮ PŘÍRUČKA' and features a photograph of a grey dog. The right cover is titled 'JAK PRODLOUŽIT ŽIVOT VAŠEHO PSA' and features a photograph of a black dog. Both covers have a green and white color scheme.

Zdroj: [kniha Chov psů příručka zodpovědného chovatele, autor Evžen Korec a kolektiv.](#)

Foto: [kniha Chov psů příručka zodpovědného chovatele, autor Evžen Korec a kolektiv, canecorsoplanet.com](#)